

UYGULAMALI DAVRANIŞ ANALİZİ

PROBLEM DAVRANIŞLARIN AZALTILMASI

2. TÜR VE 1. TÜR CEZA

III. Düzey (2.Tür ceza):

1.Bedel ödeme (hoşlanılan uyarının / pekiştirecin geri çekilmesi)

Pekiştireci geri çekebilmek için bireyde bir miktar pekiştireç olması

gerekir. Pekiştirecin geri çekilmesi ile davranış azalıyorsa, pekiştirecin geri çekilmesi ceza işlevini görür.

Öğrencilerin sürekli olarak puan kazanmalarının sağlanması gereklidir.

Dezavantajı: İyi planlanır ve uygulanırsa yok!!!

Ev ve okulda paralel olarak kullanılabilir

Sembol pekiştirme ile birlikte kullanılabilir.

Geri alınacak pekiştireç sayısı önemli!!!

2. Mola (ortam dışı bırakma / Pekiřtirençten bir süre uzaklaştırma)

Yöntemin uygulanabilmesi için, çocunun / bireyin bulunduğu ortamda davranışla ilgili (davranışın hemen arkasından verilen) pekiştirençler olmalıdır.

Mola türleri

Mola kurdelesi:

Çalışma sırasında uygun davranışla (önceden belirlenmiş) sergileyenlerin bileğine kurdele / boynuna kravat ... takılır.

Sınıfta sembol pekiştireç sistemi iyi işliyorsa, bu yöntem de bir tür mola olarak kabul edilebilir.

***Gözlem:* Çocuk / birey yapılan etkinliğin dışına çıkarılarak, diğerlerinin hala pekiştireç aldıklarını görmesi sağlanır.(Etkinlik çocuk için ödüllendirici olmalı)**

Her problem davranış için uygulanamayabilir.

Yineleyici davranışlar, kendine zarar veren davranışlar, uygun olmayan yemek yeme gibi davranışlar için kullanılabilir.

İlk üç yöntemde çocuğun / bireyin bulunduğu / etkinlik yapılan ortamdan çıkarılmaz.

***Ortamdan dışarı çıkarma:* Çocuk pekiştirece ulaşmasını engellemek için bulunduğu ortamdan çıkarılır**

***Mola odası:* Bazı kurumlarda / bazı çocuklar için kullanılır.
Mola**

odası çocuğun ödül almasını / pekiştirece ulaşmasını engelleyecek izole, boş, uyaran olmayan bir odadır.

Sık sık yanlış kullanılır.

Bir çok ülkede kurumların mola süreci (süre / mola odasının özellikleri) yönetmeliklerle belirlenmiştir.

IV.DÜZEY: 1.Tür ceza

Problem davranışın itici sunularak azaltılması

Ceza olarak bilinir. Anne babalar öğretmenler bu yöntemi ev ve okul ortamında sık sık kullanarak çocukları disipline etmeye çalışırlar.

Bir çok kişinin kendisine böyle davranıldığı için, bu yöntemi kullandığı kabul edilmekte.

Avantajlı bir yöntem olmasına karşın kurumlarda davranış kontrol etmek için kullanılmamalı.

Dezavantajlar:

Çocuk / birey hırçınlaşabilir

Etik problemler

Çocuk / birey ceza verenden kaçabilir / öğretim engellenir.

Yetişkin çocuğa olumsuz model olabilir.

AZARLAMA / BAĞIRMA / VURMA / ELLERİNİ TUTMA

Ancak

Doğru kullanılırsa çok etkili bir yöntem

Uzun süreli etkisi var

Problem davranışı sifıra indirebilir.

Diğer çocuklar için caydırıcı olabilir.